

1.9.2021

VN/21454/2021

INCITAMENTSMODELLEN SOM GENOMFÖRS VIA EU:S ÅTERHÄMTNINGSFOND FÖR STÄRKANDE AV NAVIGATORERNAS SEKTORSÖVERGRIPANDE KARAKTÄR 2021–2024

I tilläggsbudgeten för 2021 ingår ett incitamentsinstrument som finansieras via EU:s återhämtningsfond för att stärka Navigatorernas sektorsövergripande karaktär. Återhämtningsinstrumentets finansiering uppgår i sin helhet till 13 000 000 euro. Den årliga finansieringen uppgår till 3 250 000 euro som kan användas under perioden 1.9.2021–31.12.2024.

I början av 2021 var totalt cirka 70 Navigatorer verksamma. Man började utveckla Navigatorerna som servicekontor med låg tröskel som en del av genomförandet av ungdomsgarantin 2014. För att utveckla verksamheten har man använt såväl finansiering via Europeiska socialfonden (ESF) som nationell finansiering. ESF-finansieringen har för Navigatorernas del till merparten upphört och man har övergått till att finansiera Navigatorernas verksamhet nationellt. I undersökningar och den allmänna verksamhetsuppföljningen har delvis bristande förmåga att bemöta utmaningar gällande ungas psykiska hälsa konstaterats vara utmaningar för Navigatorerna. Ett annat behov är att stärka den sakkunskap som skolektorn besitter i navigatornätverket.

Understöds syfte är enligt riktlinjerna från regeringens budgetförhandling hösten 2020 att stärka den sektorsövergripande karaktären av Navigatorerna som är avsedda för unga. Syftet med incitamentsmodellen är att stärka kommunernas incitament att integrera Navigatorernas social- och hälsojourer och utbildningstjänsterna. Principen för incitamentsmodellen är att kommunen kan mot en rekryterad sakkunnig eller en ny sakkunnig som är kopplad till Navigatorn ansöka om finansiering för lönekostnaderna för en andra sakkunnig via incitamentsmodellen.

Understöds tagaren kan vara antingen den kommun, samkommun eller senare eventuellt även ett välfärdsområde som skapas i reformen av social- och hälsovården som ansvarar för navigatorns verksamhet.

Ansökningstid för första ansökan:
Ansökningstiden börjar 1.9.2021
Ansökningstiden slutar 30.6.2023 kl. 16:15

Ansökningstiden är fortlöpande under den ovan nämnda perioden. Ansökningar om understöd som lämnas in till arbets- och näringsministeriet behandlas i den ordning den tas emot. Understödsberättigade kostnader enligt incitamentsmodellen får uppstå under tiden 1.9.2021–31.12.2024. Via incitamentsmodellen beviljas finansiering ett år i gången och den sökande ska göra en ny ansökan varje år enligt arbets- och näringsministeriets finansieringsbeslut.

Via incitamentmodellen kan beviljas finansiering för ett årsverke per Navigator samt eventuellt för en resurs som är gemensam för flera kommuner. Läget bedöms på nytt i mars 2022, varvid utlysningen kan utvidgas till flera resurser per Navigator. Bedömningen påverkas av hur mycket finansiering det finns att tillgå.

Understöd kan sökas för följande alternativ, varav ett ska genomföras:

- Kommunen rekryterar två nya sakkunniga till Navigatorn i sitt område från antingen social- och hälsojästerna eller utbildningssektorn. Via incitamentmodellen kan man i detta fall finansiera en av dessa sakkunniga högst fram till slutet av 2024. Anställningen för den person som finansieras via incitamentmodellen ska vara minst 12 månader och den ska i sin helhet gälla arbete vid Navigatorn.
- Kommunen uppdaterar befattningsbeskrivningen för en anställd (person A) med en tydlig och ny koppling till Navigatorn i sitt område och arbetet vid Navigatorn i minst ett år (12 mån.). Minst 50 procent av denna persons arbetstid ska direkt hänföra sig till klientarbetet eller utvecklingsarbetet som utförs vid Navigatorn. Arbetet ska hänföra sig till genomförande eller utveckling av social- och hälsojästerna eller utbildningstjänster vid Navigatorn. När dessa villkor uppfylls kan kommunen eller samkommunen rekrytera en ny sakkunnig (person B) på heltid som finansieras via incitamentmodellen. Anställningen av person B via incitamentmodellen ska vara minst 12 månader dock, högst fram till slutet av 2024.

Via incitamentmodellen är det även möjligt att ansöka om ett gemensamt årsverke för det regionala navigatorsarbetet eller för sam användning mellan flera Navigatorer. Även i dessa fall förutsätts ovan nämnda egenfinansieringsandel. I detta fall ska den sökande kommunen påvisa att egenfinansieringsandelen genomförs. Om finansiering söks för regionalt navigatorsarbete ska en kommun vara ansvarskommun som ansöker om finansiering och ansvarar för ansökan om utbetalning. Personen anställs endast till en kommun. Kommunerna avtalar sinsemellan hur användningen av resurserna fördelas mellan kommunerna.

Endast personalkostnader kan betraktas som den sökandes egenfinansieringsandel. Arbetsavtalet för den sakkunniga som finansieras via incitamentmodellen och den sakkunniga som finansieras med egna medel ska vara minst 12 månader. Finansiering kan beviljas endast för den tid som kommunens eller samkommunens egenfinansieringsandel gäller. Anställningen av den sakkunniga som den sökande finansierat själv eller dennes uppgift vid Navigatorn kan börja tidigast den 1 augusti 2021. Den sökande ska lämna in ansökan senast fyra månader efter att personen som rekryterats med egen finansiering inleder arbetet.

Om kommunen ändrar anställningen av en sakkunnig som arbetar på deltid vid Navigatorn till fast anställning, kan kommunen via incitamentsmodellen ansöka om ett årsverke högst fram till slutet av 2024. Om personen säger upp sig eller byter arbetsuppgift under understödsperioden kan kommunen som beviljats understödet rekrytera en ny person. Denna situation förutsätter inte en ny ansökan om understöd, om den nya personens uppgiftsbeskrivning inte ändras. I samband med ansökan om utbetalning ska UF-centret informeras om bytet av person.

Villkor och begränsningar som tillämpas på understödet: [Statsunderstödslagen](#) (688/2001) samt villkor och begränsningar för arbets- och näringsministeriets specialunderstöd (bilaga 1). Bilagan Villkor och begränsningar innehåller allmänna bestämmelser om bland annat användning av understödet, godtagbara kostnader och understödstagarens skyldigheter.

Exempel på hur incitamentsmodellen fungerar: Kommunen rekryterar en socialarbetare på heltid till Navigatorn för 18 månader. I detta fall kan kommunen via incitamentsmodellen söka en lämplig sakkunnig från följande ESCO-klassificerade yrkesgrupper för en motsvarande period på 18 månader och på heltid. I detta fall betalas socialarbetarens lön av kommunen och den sakkunnigas kostnader betalas via incitamentinstrumentet.

Med kommunens egenfinansieringsandel kan en socialarbetare arbeta på deltid vid Navigatorn, men dock minst 50 procent. Arbetet som utförs av en sakkunnig som finansieras via incitamentsmodellen ska hänföra sig helt till arbete vid Navigatorn.

Yrkesgrupper som är berättigade till understöd enligt ESCO-klassificeringen:

- Läkare, 221
- Barnmorskor och sjuksköterskor med särskild kompetens, 222
- Andra hälso- och sjukvårdsspecialister, 226
- Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens inom utbildning, 23
- Sjuksköterskor, barnmorskor, 322
- Tandsköterskor, optikerassistenter m.fl., 325
- Psykologer, 2634
- Socialtjänstpersonal, 3412.4
- Socialsekreterare och kuratorer, 2635

Vad är syftet med understödet?

Understödet beviljas i form av ett specialunderstöd som avses i statsunderstödslagen (688/2001). Finansiering kan ansökas för nya personalkostnader som orsakas av personer som arbetar vid Navigatorerna. Understödet hänför sig till lönekostnader för sakkunniga inom social- och hälso- och utbildningstjänster som arbetar vid Navigatorerna. Understödet kan användas för de yrkesgrupper enligt ESCO-klassificeringen som nämns i föregående stycke.

Understödet syfte

Med understödet stöds genomförandet av ungdomsgarantin enligt regeringsprogrammet. I regeringsprogrammet fastställs: "Navigatorns tjänster och verkstadsverksamheten för unga ska stärkas". I regeringens budgetförhandling hösten 2020 beslutades om genomförandet av incitamentsmodellen. Målet är att enligt de politiska riktlinjerna stärka Navigatorernas sektorsövergripande karaktär.

Utbetalning av understödet och dess villkor

Villkor för att understödet ska betalas ut är att understödet används i det syfte som avses i understödsbeslutet och målet för lönekostnaderna överensstämmer med understödsbeslutet. Understödet kan användas för lönekostnader som godkänts genom separat beslut av ministeriet och som presenterats i en preciserad verksamhets- och finansieringsplan. Understödet betalas ut mot faktiska lönekostnader högst två gånger per år under Q1 och Q3 (utbetalningsperioderna är januari–juni och juli–december). Understöd betalas inte ut i förskott utan mot faktiska kostnader. Understödstagaren kan ansöka om understöd fram till slutet av Q1 2025.

Personalkostnaderna som finansieras med understödet ska upphöra före slutet av 2024. Understöden baserar sig på de faktiska kostnaderna för personen som kommunen anställer, inklusive lönekostnader och lagstadgade arbetsgivarkostnader. Arbets- och näringsministeriet har anvisat utbetalningsuppgiften till UF-centret i sitt budgetförhandlingsbeslut våren 2021.

När man ansöker om understöd ska man observera att den finansiering som Finland får från återhämtningsinstrumentet har ett villkor att de nationella målen ska uppnås. Kommunen ska iaktta möjligheten att finansieringen upphör i förtid då den ingår arbetsavtal.

De nationella målen gäller stärkandet av social- och hälso- och utbildningssektorn i Navigatorns verksamhet. På grund av detta är det väsentligt att arbets- och näringsministeriet får entydiga rapporter över de sakkunniga som arbetar vid Navigatorerna.

Som kommunens egenfinansieringsandel betraktas inte tjänster, såsom lönesubvention, enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (28.12.2012/916).

Arbetstidsuppföljning

De personalkostnader som föreslagits täckas med understöd ska bygga på faktiskt arbete inom den understödda verksamheten. Om en arbetstagare som anställts för den understödda verksamheten också arbetar inom understödstagarens övriga verksamhet eller vid flera än ett understödsobjekt ska användning av arbetstiden verifieras genom kontroll av utförandet av arbetsuppgifterna.

Arbetstidsuppföljningen kan genomföras på olika sätt, men den ska vara timbaserad och fortlöpande. Uppgifterna ska dokumenteras tillförlitligt och företes på begäran. Om de arbetstagare som anställts i uppgifter vid understödsobjektet på heltid endast arbetar inom en verksamhet som stöds enligt detta beslut räcker det med att understödstagaren endast ser till arbetstidsbokföring enligt arbetstidslagen. Då kräver Arbets- och näringsministeriet inte någon separat arbetstidsuppföljning.

De andelar av personalkostnaderna som registrerats för understödsobjektet ska avstämmas mot de verkliga arbetstimmarna enligt arbetstidsuppföljningen. Avstämningen och eventuella korrigeringar i bokföringen ska göras senast i bokslutet. Med personalkostnader som justeras avses i detta sammanhang lönekostnader, lagstadgade lönebikostnader och frivilliga personalkostnader. Också kostnaderna för sjukfrånvaro, lön för semestertid och semesterpenning ska allokteras till de olika kostnadsställena i proportion till de verkliga arbetstimmarna.

På vilka grunder kan ansökningarna bedömas?

Då man bedömer ansökningarna betraktas det att kommunernas självfinansieringsandel allokteras till antingen social- och hälso- och hälso- eller utbildningssektorn enligt regeringens riktlinjer. I ansökan ska man beskriva uppgiften och målen för det årsverke som kommunen själv finansierar som en del av utvecklingen av Navigatorn eller klientservicen vid Navigatorn. Dessutom ska man beskriva uppgiftsbilden för det årsverke som finansieras via återhämtningsinstrumentet. Av beskrivningen ska framgå den sakkunnigas roll som en del av Navigatorn. Det årsverke som finansieras via återhämtningsinstrumentet ska i sin helhet allokteras till det klientarbete som sker vid Navigatorn/navigatornätverket eller till utvecklingen av Navigatorn. Den sökande kommunen ska förete en bedömning av Navigatorns utvecklingsbehov och verksamhetens prioriteringar.

Regeringen har dragit upp riktlinjer för att incitamentsmodellen ska kunna användas för att stärka Navigatorns sektorsövergripande karaktär. Eftersom det inte stiftats separat lagstiftning om Navigatorn ska den kommun som lämnar in ansökan förete en egen bedömning och motiveringar till huruvida kommunens Navigator uppfyller de nationella kriterierna för Navigatorverksamhet. Vid behov förhandlar arbets- och näringsministeriet närmare om uppfyllandet av kriterierna. Grunderna finns på följande adress: <https://tem.fi/documents/1410877/2934378/Ohjaamotoiminnan+perusteet>.

Ansökningar ska uppfylla följande kriterier: 1. Navigatorns koppling till social- och hälso- eller utbildningssektorn. 2. Det kan anses att Navigatorn i kommunen uppfyller de nationella grunderna. Om kriterierna inte uppfylls kan kommunen ombes komplettera den eller så kan den förkastas. 3. Kommunen förete en plan för hur verksamheten som finansieras via återhämtningsinstrumentet upprätthålls efter finansieringsperioden.

Utlysningsspecifika grunder för beviljande

Via arbets- och näringsministeriet beviljas finansiering för kostnader som orsakas av en ny person som rekryteras till Navigatorn. Bedömningen i samband med beviljande av finansiering genom utlysningen prioriterar följande principer för att fastställa om verksamheten som ska stödas är navigatorverksamhet (prioriteringar enligt grunderna för navigatorverksamhet):

- Det ska även vara möjligt att utträta ärenden vid Navigatorn utan tidsbokning, även utan att personuppgifter registreras om den unga så vill. Även lokalernas tillgänglighet ska tas i beaktande.
- Navigatorn är en sektorsövergripande helhet
- Den unga deltar i bedömningen av sin egen situation och genomförande av ändringar
- Navigatorn har eller bygger ut fungerande samarbetsnätverk med tjänsterna i området
- Navigatorn följer ett gemensamt visuellt uttryck och gemensamma kommunikationsnavisningar

I understödsansökan ska kommunen bedöma hur Navigatorn uppfyller de ovan nämnda kriterierna eller hur Navigatorn i kommunen ämnar beaktade dem framöver. Dessutom ska den sökande fritt formulerat beskriva hur den understödda verksamheten etableras vid Navigatorn efter understödsperioden.

Allmänna förutsättningar för beviljande av understöd enligt statsunderstödslagen

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja understöd endast om de allmänna förutsättningarna för beviljande av understöd enligt statsunderstödslagen uppfylls. Ministeriet beaktar de allmänna förutsättningarna också vid prövningen av understödet.

Allmänna förutsättningar för beviljande av statsunderstöd (7 § 1 mom. i statsunderstödslagen 688/2001):

- Det ändamål för vilket statsunderstöd söks är samhälleligt godtagbart.
- Beviljandet av statsunderstöd är motiverat med avseende på de mål som ställts upp för användningen av statsunderstödet.
- Beviljandet av statsunderstöd är nödvändigt när man beaktar annat offentligt stöd som sökanden erhållit samt arten och omfattningen av projektet eller verksamheten.
- Beviljandet av statsunderstöd inte bedöms orsaka mer än ringa snedvridning av konkurrensen och marknaden.

Hinder för beviljande av understöd

Om sökanden tidigare fått understöd av ministeriet ska sökanden se till att de utredningar om användningen av understöden som förutsatts i understödsbesluten har färdigställts inom den fastställda tidsfristen. Ministeriet avslår ansökan om sökanden på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att ge ministeriet uppgifter för tillsynen över användningen av tidigare beviljade understöd. Ansökan avslås också om den lämnas in efter utsatt tid.

Vilka villkor gäller för användningen av understödet?

Understödet får användas endast för det ändamål som det har beviljats för. Understödet som beviljas av arbets- och näringsministeriet kan täcka högst den andel av kostnaderna för det understödda årsverket som fastställs i understödsbeslutet under tiden 1.9.2021–31.12.2024. De godtagbara kostnaderna definieras i understödsbesluten och dess bilagor.

Som godtagbara kostnader räknas löner eller arvoden för varje löntagare till ett högsta belopp som motsvarar en årslön på 80 000 euro, med lagenliga bikostnader.

Understödstagarens ekonomi och förvaltning ska ordnas på tillbörligt sätt.

En redovisning för användningen av understödet ska lämnas in senast det datum som anges i beslutet.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att i samband med utbetalningen av statsunderstöd och övervakningen av dess användning utföra nödvändiga granskningar som gäller statsunderstödstagarens ekonomi och verksamhet (16 § i statsunderstödslagen).

Hur rapporterar man om resultaten och användningen av understödet?

En redovisning för användningen av understödet ska lämnas in senast det datum som anges i beslutet.

I resultatrapporteringen förutsätts att följande uppföljningsuppgifter samlas in och rapporteras varje kalender Q1 och Q3, eller när kommunen ansöker om utbetalning:

1. De sakkunniga som arbetar vid Navigatorn minst 50 procent per yrke enligt ESCO-klassificeringen (Q1 och Q3).
 - Klientvolymen för de sakkunniga som finansieras via incitamentmodellen enligt klassificeringen för följande kontaktämnen:
 - arbete och företagande
 - utbildning och studier
 - egen ekonomi
 - välfärd och hälsa
 - boende
 - fritid
 - annat ämne
2. Fördelningen av klienter på sakkunniga som finansieras via incitamentmodellen enligt kön.

Slutrapport: En fritt formulerad bedömning som kommunen upprättar över incitamentsmodellens funktion och effekter på utvecklingen av Navigatorn och som även omfattar kommunens egen bedömning av verksamhetens etablering (senast Q1/2025 eller inom en månad efter att finansieringen upphör).

I slutrapporten ska inkluderas en beskrivning av den andel av arbetet som allokeras för eventuell utvecklingsverksamhet enligt följande klassificering.

- a. Att nå unga
 - Att vara vid den ungas sida
 - Att hjälpa den unga att söka sig till service
 - Samarbete med läroanstalter
 - Stärkande av Navigatorns nätverk
 - Företagssamarbete
 - Samarbete med organisationer
 - Kommunikation
 - Någon annan

Hur ansöker man om understödet?

Utlysningen inleds **1.9.2021** och upphör **30.6.2023 kl. 16:15**. Den sökande ska fylla i och lämna in ansökningsblanketten Utlysning av statens specialunderstöd Incitamentsmodell för Navigatorerna som undertecknats av den sökandes officiella namntecknare jämte bilagor till arbets- och näringsministeriets registratorskontor per post till adressen nedan eller per e-post senast ansökningstidens sista dag kl. 16:15. På kuvertet eller i e-postmeddelandets rubrikfält antecknas "*Incitamentsmodell VN/21454/2021*".

Registratorskontor
Arbets- och näringsministeriet
PB 32, 00023 STATSRÅDET
(besöksadress Riddaregatan 2 B, Helsingfors.)
ELLER
kirjaamo@tem.fi

Avsändaren ansvarar för att ansökan kommer fram. Ansökan tas inte upp för behandling om den anländer till arbets- och näringsministeriet efter tidsfristen.

Bilagor till ansökningsanvisningarna

- Mall för ansökningsblanketten för understödet
- Mall för rättelseyrkande
- Ifyllningsanvisningar för ansökningsblanketten